

Obsah

Celotáborová hra	2
Denní řád	5
Denní řád pro celodenní tábor	7
Denní řád pro příměstský tábor	8
Přehled programu	9
Úvodní den	12
Sederová večeře	13
Evangelium	16
Narození do otroctví	17
Otroctví, Mojžíš	18
Povolání Mojžíše, egyptské rány, hod beránka	19
Život ve svobodě	21
Přechod přes moře, boj s Amálekem	22
Sinaj, desatero, zlaté tele	23
Porušená smlouva	25
Křepelky, reptání Árona a Mirjam	26
Zvědové, boj, 40leté putování pouští	27
Cesta k vítězství	29
Bronzový had	30
Síchon, Óg, Bileám	31
Zaslíbená země	33
Smrt Mojžíše, Jozue, přechod přes Jordán	34
Dobytí Jericha	35
Život v zaslíbené zemi	37
Akánova krádež, smlouva s Gibeoňany	37

Celotáborová hra

Exodus – cesta z otroctví ke svobodě

Celotáborová hra začíná židovskou sederovou večeří, poté děti vstoupí do příběhu Izraele a jako jednotlivé izraelské kmeny společně prožívají dramatické události exodu, putování po poušti, až po dobytí Jericha v zaslíbené zemi. Děj se posunuje každý den dvakrát, dopoledne a odpoledne a celý den je zastřešen společným tématem. Přehled témat a zahrnutých událostí vidíte v obsahu na předcházející straně. Biblické kapitoly: **Ex 1–20, 32–40; Nu 10–14, 16–17, 20–24, 31–33; Dt 6, 34; Joz 1–7, 9.**

Rozdělení do skupin

Každá skupina si vybere svou barvu a dostane šátky v odpovídající barvě. Na šátky potřebujete obdélník látky a gumu. (Lze nakoupit barevné utěrky, viz obrázek.) Děti si nasadí šátek kratší stranou na čelo, poté šátek uchytní nasazením gumy. Boční cípy zastrčí za okraj gumy.

Následně si skupiny mohou vybrat, kterým izraelským kmenem se chtějí stát. Na základě svého výběru získají znak na zástavu. Seznam kmenů vidíte v následující tabulce. Znaky a vlastnosti jsou založeny na Jákobově požehnání zapsaném v Genesis 49,1–28.

Pro výrobu zástavy potřebujete dlouhou tyč, krátkou tyčku a látku s tunelem nahoře. Provrtejte díru do dlouhé tyče. Tyčku provlékněte tunelem látky. Přivažte provázek k jedné straně tyčky, provlékněte dírou v dlouhé tyči a přivažte na druhý konec tyčky. Provázek upevněte zasunutím větvičky do díry v dlouhé tyči. Děti nakreslí znak fixy na látku.

Kmen	Znak na zástavu	Co o něm říká otec Jákob
Ruben	Vodopád	Je silný jako voda, ale stejně neposlušný. Přetekl jako voda, takže ho nikdo neuhlídá a on si dělá, co chce.
Šimeón	Meč	Je násilník, když se rozčílil, zabil muže a pro zábavu týral býka.
Levi	Kopí	Je násilný a ve vzteku zabil muže. Spolu s bratrem týral býka.
Juda	Lev	Je silný jako lev, bude vládnout a ostatní ho budou chválit. Když se pro něco rozhodne, nikdo mu v tom nezabrání.
Dan	Had	Jako had bude číhat na nepřátele a uštkne všechny, kdo by chtěli ublížit lidem, které má rád. Tak bude bránit své bratry.
Gád	Přilba	Je neporazitelný, i když na něj vtrhne horda nepřátel, on ji přemůže.
Ašer	Dort	Bude mít vždycky dostatek jídla a jeho lahůdky budou chtít i králové.
Neftalí	Laň	Je svobodný jako laň v lese a vždycky říká laskavá slova.
Isachar	Osel	Odpočívá si mezi zahradami jako osel. Radši bude dělat těžkou práci, než by se namáhal vymýšlet něco lepšího.
Zabulon	Loď	Bude vládnout velkému území až k moři.
Josef	Strom	Je jako veliký strom, který nikdo nedokáže pokácet a který nese dobré ovoce, a tak je všem užitečný.
Benjamin	Vlk	Je dravý jako vlk. Když něco chce, tak to taky získá.

Bodování

K bodování využijete mapu cesty z Egypta do zaslíbené země. Každá skupina má svou barvu špendlíků, za každý získaný bod dostane skupina špendlík. Špendlíků bude postupně přibývat, a tak se bude národ množit.

Když se během dne v příběhu posunete, posouvají se i špendlíky na mapě. Například do Sukótu, přes moře, k Sinaji atd. Nerozhoduje tedy umístění špendlíků na mapě, ale jejich počet.

Dejte vytisknout mapu ze složky „bodování“ na plakát formátu A1. Na výběr máte dvě mapy s různým umístěním hory Sinaj; záleží na vás, k jaké teorii se přikloníte. Mapu připevněte na nástěнку.

Nakupte mapové špendlíky (s velkou barevnou hlavičkou) a roztřídte je podle barev. Za dopolední hry dávejte 1–4 body, stejně tak za odpolední hry. Za kvíz dávejte 2 body vítězné skupince. Od každé barvy potřebujete 50 špendlíků.

Vyučování

Vyučování neprobíhá v jediném bloku biblické lekce, ale je rozděleno na několik míst během celého dne. To lépe vyhovuje dnešním dětem, které se těžko soustředí, ale dobře zpracovávají velké množství různých podnětů.

Úvod do vyučování děti uslyší během nástupu. Dále se v ranním ztíšení zamyslí, jak otázky dne prožívají ve svých životech. Hlavní vyučování probíhá v dopoledním a poté odpoledním programu, zde je ihned následováno tematickou hrou. Večer děti nejprve během kvízu zopakují hlavní myšlenky vyučování a poté je jim předložena výzva k aplikaci vyučování do vlastního života. Jednotlivé bloky jsou podrobněji popsány níže v části „denní řád“.

Text vyučování je součástí tohoto programu. K vyučování jsou připojené obrázky z obrázkových knih Mojžíš. Tyto staré obrázkové knihy žel již nejsou k prodeji a nové také ještě nejsou vydané. Obrázky si můžete vytisknout ze složky „obrázky k vyučování“, nebo požádat o zapůjčení z Dětské misie. Použití obrázků je označeno vedle textu lekce náhledem obrázku.

Biblický verš

K programu je připojen biblický verš 5. Mojžíšova 6,4–5 „Slyš, Izraeli, Hospodin je náš Bůh, Hospodin jediný. Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou.“

Záleží na vás, kam vyučování verše zařadíte. Vhodný prostor může být během ranního nástupu. Vyučování rozdělené na jednotlivé dny je popsáno v samostatném souboru.

Dětem, které se verš naučí zpaměti můžete slíbit odměnu na konci tábora.

Soubor s veršem najdete v příloze. Vytiskněte jej na A3 a zalaminujte.

Hry

K programu patří dopolední a odpolední tematické hry, které navazují na vyučování. Hry a jejich pravidla jsou popsány v samostatném souboru „Překlad neznámý [hry]“. Zařazení her do programu najdete v přehledu programu níže. Pokud je her více, můžete použít všechny, nebo vybrat jen některé.

Varianty programu

Program byl připraven pro **celodenní tábor**. Lze jej upravit také pro **příměstský tábor**. Denní řád pro příměstský tábor naleznete níže.

sedmidenní	Výchozí varianta programu podle přehledu.
osmidenní	Za třetí den je vložený volitelný program „Smlouva s Bohem“. Popis vloženého programu najdete v přehledu programu níže.
pětidenní	Tábor zahájíte nástupem úvodního dne, a pak přeskočíte na druhý den „Narození do otroctví“. Dále pokračujete podle přehledu až do šestého dne, kde ukončíte tábor přechodem přes Jordán, nebo dobytím Jericha.

Tematické doplňky

Protože se s dětmi stáváte izraelským národem, můžete využít některé izraelské doplňky, které podpoří atmosféru tábora.

Pokud máte stožár, můžete vyvěsit **izraelskou vlajku**.

Ke svolávání můžete využít **šofar** – trubku ze dřeva, nebo beraního rohu – kterým se svolávali i Izraelci. Šofar lze zakoupit na internetu. Je třeba naučit se na něho troubit – roh se přiloží na stisknuté rty a rozezní se rozvibrováním rtů (prdicím zvukem).

Naučte děti **židovské písně a tance**. Nápady lze hledat na internetu. Pro potřeby tábora ale taneční kroky výrazně zjednodušte, většina dětí má problém se rychle naučit i ty nejjzákladnější pohyby.

V příloze naleznete zhudebněný verš Deuteronomium 6,4: „Slyš, Izraeli, Hospodin je náš Bůh, Hospodin jediný“ v hebrejštině: „Šema Israel“. Tematicky se dobře hodí, protože děti se učí tento verš zpaměti.

Pro kuchyni

- Úvodní den připravit sederovou večeři již na 17 hodin. (jídla sederové večeře jsou popsána v příloze k programu).
- Druhý den k večeři nekvašené chleby a něco k opékání na ohni místo beránka.
- Třetí den může odpolední svačina připomínat manu (například špaldové pukance).
- Čtvrtý den připravit na 9:40 svačinu na celodenní výlet; část, nebo celá svačina se bude dětem házet jako přilétající křepelky. Připravit teplou večeři na 17 hodin.
- Šestý den se domluvit na slavnostním večeru (opékání na ohni večer prodlužuje).

Denní řád

Popis částí

Nástup

Ráno začíná hlavní vedoucí nástupem. Děti mají po budíčku deset minut na přípravu k nástupu. Poté vedoucí zatroubí nástup. Skupiny se postaví do řad. První z dětí drží v levé ruce zástavu tak, aby zástava byla vedle řady a nestínila její členy. Skupinka, která má všechny členy zakřičí svůj pokřik.

Přivítejte děti v novém dni a použijte text z tohoto programu pro uvedení do tématu dne. Můžete sem také zařadit vyučování biblického verše. Nástup ukončete společnou modlitbou. Teprve poté zahajte rozcvičku.

Ranní ztišení

Po snídani je čas ranního ztišení ve skupinkách. Každá skupina si se svým vedoucím najde nějaké místo na tábořišti a společně se zamýšlí nad připravenými otázkami. Tento čas není určený k vyučování, spíše má děti nasměrovat k přemýšlení o tématu a povzbudit je k jednoduché modlitbě.

Skupinkový vedoucí má za úkol ztišení vést. To znamená pokládat připravené otázky a vést diskuzi tak, aby se každý mohl zapojit. Vedoucí by měl mluvit co nejméně a dát co nejvíce prostoru dětem. Na závěr ranního ztišení je připravené malé shrnutí a povzbuzení dětí k jednoduché modlitbě, například: „Bože, můžu ti věřit?“ Vedoucí s sebou musí mít Bibli a přečíst z ní odkazovaný text.

Text ztišení je připravený také v samostatném souboru jako brožura pro vedoucí.

Sporty

Na ranní ztišení navazuje čas sportovních her. Jejich smyslem je dát dětem čas se vyřádit, vybit energii a uvolnit se. Sporty nejsou hodnocené body do celkového bodování, takže pokud se některé skupině protáhne čas ztišení, může sporty vynechat. Je to také vhodný čas na pastorační rozhovory.

Stačí si prostě pokaždé zahrát nějakou pohybovou hru – fotbal, vybíjená, mrazík, štafeta, ... Návrhy na tyto hry v táborovém balíčku nejsou.

Odpolední vyrábění

Každé odpoledne je po poledním klidu a volném čase prostor pro vyrábění. Návrhy na tematicky laděné vyrábění jsou v samostatném souboru a jejich názvy jsou uvedeny v přehledu programu. Můžete dát na výběr mezi vyráběním a workshopem židovských tanců a zpěvu.

Večerní kvíz

Večerní program zahajuje opakovací kvíz. Kvízové otázky jsou součástí programu. Pro kvíz doporučuji využít následující **nový postup**, který děti lépe zapojí. Kvíz trvá přibližně hodinu.

1. Děti se rozsadí po skupinách.
2. Vedoucí nahlas položí první otázku (aby ji slyšely všechny skupiny).

3. Děti se ve skupinách domluví na společné odpovědi, takže každá skupina bude mít jednu společnou odpověď.
4. Vedoucí si postupně vyslechne odpověď od každé skupiny (nedává najevo zda jsou správné).
5. Vedoucí řekne správnou odpověď a vyhlásí, kterým skupinám uznává jejich odpověď za správnou.
6. Skupiny, které správně odpověděly mohou soutěžit (položit kámen, namotávat hada ...).
7. Vedoucí položí další otázku, a tak pokračuje, dokud nedojde na konec otázek.
8. Vyhodnotí se, která skupina vyhrála (má nejvyšší věž, namotala nejvíc hadů ...), ta dostane dva špendlíky do celotáborového bodování.

Kvízové otázky jsou součástí tohoto programu. *Nápady na kvízové hry jsou v samostatném souboru.*

Večerní výzva

Po kvízu zazpívejte několik písní, ať se děti ztiší a uklidní. Poté jim předložte večerní výzvu. Výzva je součástí tohoto programu a vede děti k tomu, aby se zamyslely nad právě prožitým dnem a pravdy, které se dozvěděly, aplikovaly do svého života.

Na závěr výzvy můžete nabídnout možnost pastoračního rozhovoru s vedoucím (označeno jako „Dát se k dispozici.“) Příležitost k rozhovoru by ale měla být zřetelně oddělena od možnosti přijmout spasení, aby dítě vědělo, že potřebuje přijít k Ježíši a učitel je pouze pomocníkem.

Všichni mějte v Bibli Knížku beze slov, nebo buďte připraveni jinak dětem vysvětlit evangelium.

Použijte dvoufázový verš **Jan 1,12 „Těm pak, kteří ho přijali a věří v jeho jméno, dal moc stát se Božími dětmi.“**

- 1) **Co musíš udělat, abys měl život věčný?** – Přijmout Ježíše a věřit v jeho jméno. To znamená věřit Ježíši, že je Bůh a říci mu: Chci tě ve svém životě.
- 2) **Co udělá Ježíš?** – Dá ti moc, stát se Božím dítětem – odpustí ti a připojí tě do Boží rodiny. Budeš Božím dítětem a Bůh se o tebe bude starat.
- 3) **Varování** – Ježíš tě bude měnit. Budeš ho muset poslouchat a ostatní tomu nemusí rozumět: rodiče, kamarádi. Ale Bůh ti bude pomáhat, protože tě miluje.
- 4) **Chceš uvěřit teď, nebo si to chceš ještě rozmyslet?**

V příloze najdete kompletní osnovu pastoračního rozhovoru. Dětská misie také nabízí školení, jak vést dítě ke Kristu, kde se naučíte, jak dítěti nejlépe pomoci a předcházet různým potížím nově obráceného dítěte.

Misijní program/svědectví/čtení

Večerní program můžete doplnit misijním příběhem se sbírkou. Na aktuální misijní projekt se můžete dotázat v Dětské misii, nebo zvolit vlastní.

Další možnost je zařadit svědectví některého z vedoucích, nebo dětí, případně předčítat nějakou křesťanskou knihu na pokračování.

Ukončení dne

Na závěr dne vezměte trianl nebo trubku a dejte ji kolovat. Každý, kdo dostane do ruky trianl/trubku může něco říci, nebo se modlit. Může například někomu poděkovat, říci něco, co by ostatní měli slyšet, nebo se modlit k Bohu. Záleží jenom na něm, jak příležitost využije. Jediné, co nesmí je nadávat, nebo urážet. Potom zazvoní/zatroubí a pošle dál. Pokud nechce nic říci, ani se modlit, tak jenom zazvoní/zatroubí a pošle dál. Kolo začíná i končí některý z vedoucích modlitbou.

Denní řád pro celodenní tábor

Návrh denního rozvrhu přizpůsobený tomuto programu. Můžete jej samozřejmě upravit podle svých potřeb. Pro vyvěšení použijte stručnější denní řád pro děti.

- 6:50 budíček vedoucích
- 7:00 modlitby vedoucích, modlete se za sebe i za děti a jejich konkrétní potřeby, sdílejte modlitební náměty mezi sebou; vyvarujte se nahrazení modliteb poradou
- 7:30 budíček**, po budíčku je čas 10 minut na to, aby se děti probudily a připravily na nástup (ať nemají tendenci vstávat dříve); vedoucí by měli osobně obejít všechny stany a ujistit se, že nikdo nemá žádný problém
- 7:40 **nástup** – přivítejte děti v novém dni a zahajte pomocí textu z programu, **vyučování verše** cca 5 minut, **modlitba** – dejte dětem prostor poděkovat za noc a modlit se za nový den, rozcvička
- 8:00 osobní hygiena
- 8:15** modlitba před jídlem, **snídaně**, úklid stanů, práce služby
- 9:00 **ranní ztišení ve skupinkách**
- 9:30 sportovní hry, příležitost k pastoračním rozhovorům (hry nejsou bodované ani povinné)
- 10:30 přesnídávka, slouží také jako rezervní čas pro nejrůznější táborové potřeby
- 11:00 **biblická lekce**
- 11:10 **tematické hry**
- 12:10 nástup, vyhodnocení her, mluvte s dětmi nejen o výsledcích, ale také o průběhu her; čas slouží také jako rezerva pro včasný příchod na oběd
- 12:30** modlitba před jídlem, **oběd**
polední klid – zajistěte dětem nabídku vhodných klidných aktivit, například zpěv, deskové hry, pletení náramků, kreslení
- 13:30 volný čas, služby
- 14:30 **vyrábění**
- 15:30 svačina, slouží také jako rezervní čas pro nejrůznější táborové potřeby
- 16:00 **biblická lekce**
- 16:10 **tematické hry**
- 18:00 nástup, vyhodnocení her; čas slouží také jako rezerva pro včasný příchod na večeři
- 18:15** modlitba před jídlem, **večeře**
- 19:00 večerní program: zpěv táborové písně, **kvíz**, zpěv, **večerní výzva**, zpěv, **misie nebo svědectví** vedoucího, zpěv, ukončení dne – kroužek s trianblem/trubkou a modlitba
- 21:00 druhá večeře; čas slouží také jako prostor k pastoračním rozhovorům
- 21:15 osobní hygiena
- 21:30 večerní klid – všichni ve svých stanech, ale mohou si povídat, nebo hrát hry, **modlitby vedoucích** – vedoucí, kteří mají čas, procházejí táborem a modlí se za děti
- 22:00** **večerka**, tiché upozornění dětí, že je čas spát, **porada vedoucích**

Denní řád pro příměstský tábor

Návrh denního programu pro příměstský tábor. Můžete jej samozřejmě upravit podle svých potřeb. Táborový program předpokládá, že děti jsou přihlášeny na celý týden.

- 7:00 modlitby vedoucích, modlete se za sebe i za děti a jejich konkrétní potřeby, sdílejte modlitební náměty mezi sebou; vyvarujte se nahrazení modliteb poradou
- 7:45** **příchod dětí**, napište rodičům, že je třeba, aby v 8h už byly všechny děti přítomné
- 8:00 **nástup** – přivítejte děti na táboře a zahajte pomocí textu z programu, **vyučování verše** cca 5 minut, modlitba – dejte dětem prostor k modlitbám
- (8:15 zkrácený **kvíz** z předešlého dne)
- 8:30 **ranní ztišení ve skupinkách**
- 9:00 sportovní hry, příležitost k pastoračním rozhovorům (hry nejsou bodované ani povinné)
- 10:00 přesnídávka, slouží také jako rezervní čas pro nejrůznější táborové potřeby
- 10:30 **biblická lekce**
- 10:40 **tematické hry**
- 11:50 nástup, vyhodnocení her, mluvte s dětmi nejen o výsledcích, ale také o průběhu her; čas slouží také jako rezerva pro včasný příchod na oběd
- 12:00** modlitba před jídlem, **oběd**, volný čas
- 13:00 **vyrábění**
- 14:00 svačina
- 14:15 **biblická lekce**
- 14:25 **tematické hry**
- 16:00 nástup, vyhodnocení her, zpěv, **výzva**, zpěv
- 16:30** **odchod dětí**
- 17:00 uzavření táborového dne, porada

Přehled programu

Typ programu	Obsah programu	Jméno vedoucího, který ho má na starosti
--------------	----------------	--

1. Úvodní den – Boží lid

ÚVOD	Vysvětlení programu, rozdělení do rodů	
Vyrábění	Zástavy	
Slavnost	Hledání kvasu a sederová večeře	
Vyučování	Evangelium podle Knížky beze slov	

2. Narozeni do otroctví – Dědičný hřích rozbil svět

Ranní ztišení	Je svět rozbitý? Jsi ty rozbitý? Jde to nějak změnit?	Skupinkoví vedoucí
Sporty		
Vyučování	Otroctví, Mojžíš	
Hry	<ul style="list-style-type: none"> • Stanoviště otrokářů 	
Vyrábění	Košík pro Mojžíše	
Vyučování	Povolání Mojžíše, egyptské rány, hod beránka	
Hry	<ul style="list-style-type: none"> • 10 egyptských ran 	
Kvíz	Stavba věže z kamenů	
Misie/svědectví		

3. Život ve svobodě – Svatý Bůh chce být uprostřed svého lidu

Ranní ztišení	Kdo je více svobodný, dítě, nebo dospělý? Je dobré, když tě někdo hlídá? Co znamená být Božím dítětem?	Skupinkoví vedoucí
Sporty		
Vyučování	Přechod přes moře, boj s Amálekem	
Hry	<ul style="list-style-type: none"> • Boj o prameny • Sbíráni many • Boj s Amálekem 	
Vyrábění	Koláž oáza, nebo oáza z pet lahví	
Vyučování	Sinaj, desatero, zlaté tele	
Hry	<ul style="list-style-type: none"> • Socha telete z bahna 	
Kvíz	Stříkání vody, nebo mana v kinder vajíčkách	
Misie/svědectví		

Volitelný program pro osmidenní tábor – Smlouva s Bohem

Stánek smlouvy	Připravte si popis stánku smlouvy a vysvětlete dětem jeho smysl. Společně vytvořte co nejuvěrnější kopii stánku a jeho vybavení. Rozdělte dílčí úkoly mezi vedoucí a děti se připojí k vedoucím podle toho, jakou část úkolu budou chtít plnit.	
Sporty/koupání		
Bohoslužba chval	Využijte stánek ke slavnostní bohoslužbě. Zapalte na oltáři oběť (chleba). Kdo z dětí chce, může také přinést nějakou věc jako oběť a spálit ji (každý jednu). Poté zahajte bohoslužbu modliteb a chval.	
Misie/svědectví		
Stezka odvahy		

4. Porušená smlouva – Nezatvrzujte svá srdce

Ranní ztišení	Stalo se ti, že ses modlil a Bůh tě nevyslyšel? Vyplatí se věřit Bohu? Co je pro Boha nejdůležitější?	Skupinkoví vedoucí
Vyučování	Křepelky, reptání Árona a Mirjam	
Hry	<ul style="list-style-type: none"> • Příprava na výlet • Křepelky v sáčku	
Vyučování	Zvědové, boj, 40leté putování pouští	
Hry	<ul style="list-style-type: none"> • Výlet se zastaveními	
Kvíz	Házení křepelky	
Misie/svědectví		

5. Cesta k vítězství – Ježíš je jediná záchrana

Ranní ztišení	Setkal ses někdy se smrtí? Co znamená nový život? Můžeme mít nový život už teď, nebo až po smrti?	Skupinkoví vedoucí
Sporty		
Vyučování	Bronzový had	
Hry	<ul style="list-style-type: none"> • Útěk před hady • Průchod mezi hady	
Vyrábění	Štít	
Vyučování	Sichon, Óg, Bileám	
Hry	<ul style="list-style-type: none"> • Boj proti Ógovi • Boj	
Kvíz	Přítahování hadů	
Misie/svědectví		

6. Zaslíbená země – Bůh chce, abys žil nový život

Ranní ztišení	Je něco, co bys už Bohu nedovolil, i kdyby to chtěl? Co by se muselo stát, abys tu hranici posunul? Chtěl bys něco zakřičet na Boha?	Skupinkoví vedoucí
Sporty		
Vyučování	Smrt Mojžíše, Jozue, přechod přes Jordán	
Hry	<ul style="list-style-type: none"> • Lanový most • Hráz z kamenů	
Vyrábění	Malování na kameny	
Vyučování	Dobyetí Jericha	
Hry	<ul style="list-style-type: none"> • Dobyetí Jericha • Zpětná vazba od dětí (vedoucí vyplňují diplomy)	
Kvíz	Co nejdéle frkat do frkačky (už bez bodů)	
	Zkoušení biblického verše, rozdávání diplomů a odměn	

7. Život v zaslíbené zemi – Křesťanský život je zápas

Vyučování	Akánova krádež, smlouva s Gibeoňany	
	Úklid tábořiště	

Úvodní den

Boží lid

Nástup

Na začátku bylo dvanáct chlapů, bratrů. Jmenovali se Ruben, Šimeón, Levi, Juda, Dan, Gád, Ašer, Neftalí, Isachar, Zabulon, Josef a Benjamín. Byli to bráchové, ale každý byl jiný. Když jejich táta Jákob umíral, o každém z nich něco řekl. My si můžeme přečíst v Bibli, co to bylo. Celý jejich příběh je totiž z Bible. A protože Bible je od Boha, víme, že je pravdivý.

(Přečti vlastnosti synů z tabulky.)

Pradědovi těchto dvanácti bratrů Bůh slíbil, že z něho bude veliký národ. Praděda Abraham už zemřel a na světě bylo pořád jenom dvanáct jeho pravnoučat. To není zrovna veliký národ, že? Ale Bůh svůj slib splnil. Ten národ existuje do dneška, jmenuje se Izrael neboli Židé.

Jak se ale z dvanácti mužů, později dvanácti rodin stane veliký národ? Budou mít vlastní jazyk a písmo. Budou mít krále, vojáky a války. Budou mít vlastní území, spojence a nepřátele. Budou mít rodiny, děti, školy a taky víru v Boha, jiného Boha než všichni okolo.

O tom bude celý náš tábor, jak se z jedné rodiny stal veliký izraelský národ.

Vysvětlit rozdělení do skupin

- Každá skupina bude jedním kmenem.
- Bude mít svou barvu a šátek své barvy (ukážte nasazení šátku).
- Podle toho, jakým kmenem se stanete, získáte také znak.
- Vyrobite si zástavu, na kterou nakreslíte znak své skupiny.
- Vymyslíte pokřik své skupiny, který budete používat při nástupu.

Vysvětlit bodování

- Izraelci žili v zemi Gošen v Egyptě (ukázat na mapě).
- Za body budete dostávat špendlíky, tak se váš rod bude množit.
- Vyhrává rod, který bude mít nejvíce lidí (špendlíků).
- Když se později Izraelci odstěhují z Egypta, budou se i vaše špendlíky posouvat na mapě.
- Zapíchněte od každé barvy jeden špendlík do mapy na místě Gošen.

Rozdělit děti do skupin

Sederová večeře

Exodus 12,1–28

Domluvte se s kuchyní na přípravě a prostření na sederovou večeři. Seznam pro kuchyni najdete v příloze k programu. Děti také potřebují hrnek a talíř, nebo si musí přinést svůj hrnek a ešus. Jídlo se nakládá lžící, ale jí se rukama. Slavnost je trochu zjednodušená pro potřeby tábora.

Hledání kvasu

Celý náš tábor bude o vzniku národa, který se jmenuje Izrael. Ten národ existuje doteď a možná ho znáte pod jménem „židé“. Izraelci každý rok slaví slavnost Pesach, kterou si připomínají nejdůležitější událost ve svých dějinách. Slavnost začíná sederovou večeří.

Ještě před sederovou večeří, Izraelci ve svých domovech a táborech hledají kvas, to znamená všechno, co by mohlo zkvasit a zplesnivět. Po celou dobu slavnosti se v jejich domech nesmí nacházet žádný kvas.

Jídlo se snadno zkazí tím, že zkvasí a zplesniví. Lidé se také snadno zkazí hříchem, zlem a špatným chováním. Hledání kvasu na začátku slavnosti jim připomíná, že mají odstranit všechno zlo ze svého života a připravit se odpustit všem lidem, protože lidé i jídlo se velmi snadno zkazí. Stačí jenom troška kvasu a celé jídlo je zkažené. Stačí troška zla a celý život je zkažený.

Poslete děti hledat kvas (zbytky svačin a cokoli by se mohlo zkazit) a umýt si ruce.

Sederová večeře

Co tady máme připravené, je sederová večeře. Každá její část připomíná něco z té důležité události. My budeme slavit sederovou večeří a v průběhu se dozvíme, co se stalo. Stejnou večeří dělají každý rok také židé, aby se jejich děti dozvěděly, jak celý národ vznikl.

Prosím, postavte se a dělejte všechno postupně tak, jak vám řeknu.

Kadeš – posvěcení

Nalijte jeden pohár vína, zvedněte jej a modlete se:

Požehnaný jsi Hospodine, Bože náš, Králi světa, stvořiteli plodu vinné révy.

Požehnaný jsi, Hospodine, Bože náš, Králi světa, jenž nás vyvolil a vyvýšil mezi všemi národy a vyzdvihl nás nad všechny jazyky a jenž nás posvětil svými příkazy. Ve své lásce jsi nám dal, Hospodine, Bože náš, svátky radosti a veselé sváteční chvíle, tento den svátku nekvašených chlebů, tento nádherný den posvátného shromáždění, svátek naší svobody na památku odchodu z Egypta.

Vypijte pohár a přečtěte: Deuteronomium 6,1–9.

Urchac – mytí rukou

Každý si lehce umyje špičky rukou v míse s vodou a posadí se.

Karpas – zelenina

Vezměte kus zeleniny a řekněte: Požehnaný jsi, Hospodine, Bože náš, králi světa, stvořiteli plodů země.

Tato zelenina vyrůstá v zemi a připomíná nám, že nyní máme vlastní zemi, ve které můžeme žít. Ale dříve jsme neměli vlastní zemi. Byli jsme hosty v egyptské zemi.

VeźmĚte hrnek se slanou vodou a namoĚte v nĚm zeleninu. Tato slaná voda nĚm pŕipomĚnĚ slzy, kterĚ jsme prolĚvali, kdyĹ jsme plakali v EgyptĚ.

KaĹdĹ si vezme kus zeleniny, namoĚi ve slane vodĚ a snĚ.

Jachac – rozlomenĚ macesu

VeźmĚte jeden maces. Toto je chlĚb nouze, kterĹ jedli naĚi pŕedkovĚ v egyptskĚ zemi. KaĹdĹ, kdo je hladov, aĹ pŕijde a pojĚ, kdo je v nouzi, aĹ pŕijde a slavĚ Pesach.

KaĹdĹ vezme jeden maces, rozlomĚ ho v pŕlce. Jednu pŕlku schovĚ pod talĚŕ (eĚus) a druhou pŕlku poloĹ na talĚŕ.

Magid – vypŕavĚnĚ

Domluvte se s nĚkĹm, kdo se zeptĚ (bĹvĚ to nejmladĚ, ale moĹnĚ bude jednoduĚĚ domluvit se s nĚkĹm z vedoucĚch): „ProĹ je tato veĹeŕe jinĚ neĹ ostatnĚ? ProĹ jĚme zeleninu a mĚcĚme ji ve slane vodĚ, kdyĹ to jindy nedĚlĚme? ProĹ jindy jĚme kvaĚenĹ chlĚb a nyní jen nekvaĚenĹ?“

OdpovĚzte: ProtoĹe jsme byli otroky v EgyptĚ. EgyptskĹ vlĚdce, faraο, nĚs zotroĹil a surovĚ nĚs nutil k otrockĚ pŕaci. Tehdy jsme zoufale volali k Hospodinu, naĚemu Bohu, a on nĚm odpovĚdĚl. Pokoŕil faraona deseti tĚĹkĹmi ranami, kterĹmi bil Egypt.

Tehdy nĚm Hospodin dal pŕĚkaz o slavenĚ hostiny berĚnka. Celou zemĚ prochĚzel andĚl, kterĹ pobĚjel vĚchny prvorozenĚ. NejstarĚĚho syna i nejstarĚĚ dobytĹe. Ale nĚm dal Bŕh pŕĚkaz zabĚt berĚnka a jeho krvĚ potŕĚt rĚm dveŕĚ. Kde bylo znamenĚ krve, tam andĚl nevstoupil. A tak nĚs Hospodin vysvobodil z egyptskĚho otroctvĚ.

Toto maso nĚm pŕipomĚnĚ maso berĚnka a toto vĚno teĹe jako krev berĚnka, kterĚ musela tĚct, abychom nezemŕeli, ale byli vysvobozeni.

KaĹdĹ si nalĚje do hrnku vĚno a vypĚje.

Rochca – mytĚ rukou

PoĹehnĚnĹ jĚs, Hospodine, BoĹe nĚĚ, KrĚli svĚta, Źe jĚs nĚs posvĚtil svĹmi pŕĚkazy a dal jĚs nĚm pŕĚkaz o omĹvĚnĚ rukou.

KaĹdĹ, kdo pŕichĚzĚ k Hospodinu, naĚemu Bohu, musĚ bĹt ĹistĹ.

KaĹdĹ si umyje ťpiĹky rukou v pŕipravenĚ mĚse.

Maca – maces

PoĹehnĚnĹ jĚs, Hospodine, BoĹe nĚĚ, KrĚli svĚta, Źe vyvĚdĚĚĚ ze zemĚ chlĚb.

Dnes jĚme tento nekvaĚenĹ chlĚb, protoĹe Hospodin, Bŕh nĚĚ, nĚs navĚtĚvil rychle. TĚsto na chlĚb nestihlo vykynout, a tak naĚi pŕedkovĚ ve spĚchu pekli nevykynutĹ chlĚb, neĹ uprchli z Egypta. Tak se nad nĚmi Bŕh slitoval a zachrĚnil nĚs. Jeho milosrdenstvĚ je vĚĹnĚ – to znamenĚ, Źe nĚs stĚle zachraŇuje.

ĹtĚte Ĺalm 136. RefrĚn „jeho milosrdenstvĚ je vĚĹnĚ“ ŕĚkajĚ vĚichni spoleĹnĚ nahlas.

KaĹdĹ snĚ pŕlku macesu, kterou mĚ na talĚŕi.

Maror – bylinky

PoĹehnĚnĹ jĚs, Hospodine, BoĹe nĚĚ, krĚli svĚta, Źe jĚs nĚs posvĚtil svĹmi pŕĚkazy a dal jĚs nĚm pŕĚkaz o pojĚdĚnĚ hoŕkĹch bylin.

HoŕkĚ byliny nĚm pŕipomĚnĚj hoŕkost otroctvĚ, kterou nĚs trĚpil egyptskĹ faraο. *KaĹdĹ snĚ hrst hoŕkĹch bylin.*

Korech – zavnutí

Tento sladký charoset připomíná maltu, ze které jsme museli jako otroci vyrábět cihly v Egyptě.

Každý vezme maces, naloží na něj charoset (strouhaná jablka s oříšky a rozinkami), zavine maces a sní.

Šulchan orech – hostina

Vejde se skládá ze dvou částí – bílek a žloutek – a přesto se nesmísí. Stejně tak i my jsme přebývali v Egyptě, ale nesmísili jsme se. Zůstali jsme oddělení a když přišel Hospodinův anděl, na našich dveřích uviděl znamení krve beránka.

Každý, kdo patří Hospodinu, našemu Bohu musí zůstat oddělený.

Každý sní jedno vejce.

Zahajte hostinu.

Cafun – skryté

Předtím než se děti začnou rozcházet:

Požehnaný jsi, Hospodine, Bože náš, Králi světa, že před tebou nezůstane nic skryté. A proto na závěr naší hostiny jíme tento skrytý maces, ať nám chuť této hostiny zůstane v ústech.

Každý sní půlku macesu, kterou schoval pod talíř.

Barech – požehnání

Požehnaný jsi, Hospodine, Bože náš, Králi světa, jenž živíš celý svět svou dobrotou, milostí, láskou a soucitem, jenž dáváš pokrm každému tělu, protože trvalá je tvá láska. Díky tvé velké dobrotě nám nikdy nescházela obživa a nebude nám scházet na věky věků. To pro tvé veliké jméno, neboť ty živíš vše, staráš se o vše, všemu prokazuješ dobro a připravuješ stravu pro všechna svá stvoření, která jsi stvořil. Požehnaný jsi, Hospodine, jenž všechny sytíš.

Halel – chvála

Zpívejte společně.

Nirca – přijetí

I kdyby naše ústa byla tak plná chvalozpěvů, jako je moře plné vody, náš jazyk tak plný velebení, jak početné jsou jeho vlny, naše rty tak plné chvály, jak široce se prostírá obzor, i kdyby naše oči zářily jako slunce a měsíc, i kdyby se naše paže rozpínaly v modlitbě jako křídla orlů nebeských a i kdyby naše nohy byly rychlé jako nohy jelenů, stále bychom nebyli s to ti poděkovat, Hospodine, Bože náš, a velebit tvé jméno, Králi náš, za jeden jediný z tisíce tisíců a desetitisíců darů, znamení a zázraků, které jsi vykonal pro nás a pro naše otce během celých našich dějin.

A proto ať údy, které jsi uspořádal, duch a duše, jež jsi nám vdechl, a jazyk, který jsi nám vložil do úst, vzdávají díky a žehnají, velebí a oslavují, vynášejí a opěvují, posvěcují a uctívají tvé jméno, Králi náš, navěky.

Evangelium

Kniha beze slov

Protože je vyučování ze Starého zákona, hodí se vysvětlit evangelium předem, abychom se měli na co odvolávat. Pokud máte skupinu, která ještě neslyšela evangelium, použijte raději klasické vyučování Knihy beze slov (KBS), které je přiložené ke KBS při koupi v Dětské misii.

Pokud máte spíše děti, které již evangelium znají, využijte slavnostní varianty se čtením ze Starého zákona. Připravte si pruhy krepového papíru v barvách KBS (žlutá nebo zlatá, černá, červená a bílá vícekrát) a domluvte se, kdo vám bude troubit na šofar a bubnovat.

Izraelci nebyli Židé, jak jim dnes říkáme, čekali na Mesiáše – zachránce poslaného od Boha. My o něm čteme v Bibli v Novém zákoně a víme, že jím byl Ježíš. Ale Izraelci Nový zákon neměli. Měli jen starý a tomu říkali Tóra.

Tóra jsou Boží slova a Izraelci si jich vážili. Kdykoliv se četlo z Tóry, byla to slavnostní chvíle. Například o svátcích kněží vycházeli a předčítali všem shromážděným lidem z Tóry. I my teď budeme mít slavnostní chvíli.

Dejte znamení k zatroubení a bubnování. Potom předčítejte slavnostním hlasem:

Izajáš 40,21–31

Cožpak nevíš? Cožpak jsi neslyšel? Bůh je nejvyšší král. A to nám připomíná tato zlatá/žlutá barva. (Vytáhněte pruh krepáku.) Bůh je král, je světlo, je zářivý, čistý a krásný. A přesto se o nás stará, miluje nás a dává nám sílu. (Pozvěte dopředu jedno dítě a nechte je držet krepák. Řekněte mu, ať při troubení mává krepákem jako vlajkou.)

Troubení a bubnování. Izajáš 59,1–16a

Bůh je král, ale my nejsme s ním. Zhřešili jsme a všechno naše zlo, náš hřích nás oddělil od Boha. Jsme daleko, sami a ztraceni. To nám připomíná tato černá barva. (Vytáhněte pruh krepáku, dejte ho dalšímu dítěti a postavte ho daleko od žlutého krepáku – protože i my jsme daleko. Při troubení budou obě děti mávat krepákem.)

Troubení a bubnování. Izajáš 53,1–12

My už víme, že tím mužem byl Ježíš. Byl Bohem a patřil sem (ukážte na žlutý krepák), ale rozhodl se vydat tam (ukážte na černý krepák). Vzal na sebe všechnen náš hřích, naši vinu a trest. Zemřel pod jeho tíhou. Jeho krev nám ukazuje tuto červená (vytáhněte červený krepák). Ale nezůstal mrtvý. Ježíš žije a postavil se mezi nás a Boha, aby nás spojil a udělal nám cestu. (Dejte červený krepák dalšímu dítěti, postavte ho vedle žlutého a zavolejte dítě s černým krepákem, ať se postaví vedle.)

Troubení a bubnování. Izajáš 55,1–3

Pojďte a nakupujte zadarmo. Ježíš byl první, kdo získal nový život, který nám ukazuje bílá barva (vytáhněte bílý krepák). Každému, kdo ho prosí, může dát nový, dokonalý, čistý život s Bohem. My jsme patřili sem (ukážte na černou), ale když poprosíme Ježíše o nový život (ukážte červenou), budeme patřit k Bohu (ukážte žlutou). Všechno, co nás oddělovalo vzal Ježíš a my můžeme jít s ním. Jenom se musíme vydat odtud (ukážte černou) sem (ukážte žlutou). Lidé s novým životem patří už navždycky Bohu. (Dejte bílý krepák dalšímu dítěti. Rozdejte ostatní bílé krepáky dalším dětem. Všichni s bílým krepákem se postaví ke žlutému krepáku.)

Dlouhé slavnostní troubení a bubnování při kterém děti mávají krepáky.

Narození do otroctví

Dědičný hřích rozbil svět

Nástup

Něco je špatně. (*Dívejte se nervózně.*) Něco je strašně moc špatně. Já nechci být sprostý ... ale někdo to pokazil. Byl jsi to ty? (*Ukažte na jedno z dětí a jděte k němu.*) Ne? Tak to byla ona! (*Ukažte na jiné z dětí.*) Že jo, že to byla ona? Ona za to může! (*Dívejte se tázavě na děti.*) Ne?

Ne! Samozřejmě, že ne! Já to věděl! Můžu za to já! (*Rozhazujte rukama.*) Já jsem to zkažil. Zničil jsem to. Jsem rozbitý, zkažený, prokletý. Jenom všem nosím smůlu. Já se na vedoucího vůbec nehodím. (*Zahod'te poznámky a odcházejte.*)

(*Vraťte se, nebo se domluďte s jiným vedoucím, který nástup dokončí.*) Ne, víme, že to není pravda. Ale stejně, nezdá se vám, že je svět rozbitý? Že lidé jsou rozbití? Podívejte, všichni se chtějí mít dobře, všichni se chtějí mít rádi. Chovají se podle toho? Ne! Jako by je někdo praštil po hlavě a oni najednou nerozeznali dobré od zlého.

Ale je to ještě horší. Zkoušel ses někdy chovat dobře? Být ten nejhodnější člověk na zemi? Nešlo to. Nejde to. Nemůžeme dělat, co chceme. Ne proto, že nám to někdo zakázal. Protože to nedokážeme. I v Bibli Pavel napsal: „Když chci dělat dobro, mám v dosahu jen zlo. (...) Jak ubohý jsem to člověk!“ (*Ř 7,21 a 24*)

Dnešní den budeme zkoumat proč je svět rozbitý. Izraelci také měli své plány. Ale všechno se pokazilo a dopadlo to úplně jinak.

Ranní ztišení

Je svět rozbitý?

Co je na světě špatně? Proč to ještě nikdo nespravil?

Jsi ty rozbitý?

Stalo se ti, že jsi něco myslel dobře, ale pokazilo se to?

Jde to nějak změnit?

Je možné udělat ze světa dobré místo?

Římanům 7,21 – 8,6. Pavel v Bibli napsal, že na světě je zákon zla. Ne zákon, za jehož porušení se půjde do vězení. Ale zákon jako pravidlo. Na světě je pravidlo, že všechno nakonec dopadne zle. Jsme zajatci toho pravidla. I když děláme dobro, náš život dopadne zle.

Pavel se ptá: „Kdo mě vysvobodí?“ A hned odpovídá: „Ježíš.“ Pán Ježíš vzal to pravidlo, umřel spolu s ním a tím to pravidlo zničil. Na Ježíše to pravidlo neplatí. Co dělá Ježíš, dopadne vždycky dobře. Dokonce i když umřel, dostal nový život. Dopadlo to dobře, a tak Bůh díky Ježíši zrušil ten zákon, pravidlo.

Kdo si dělá, co chce – na toho platí zákon zla. Jenom na Ježíše neplatí. Kdo dělá, co chce Ježíš – ten je zachráněný od zákona zla.

Jaký zákon platí na tebe? Pokud si nejsi jistý, můžeš se teď modlit: „**Bože, myslíš si, že jsem rozbitý?**“ Pak celý den dávej pozor, co ti Bůh odpoví. Třeba to bude myšlenka, nebo prožitek, nebo ti někdo něco řekne a ty poznáš, že to je od Boha.

Otroctví, Mojžíš

Exodus 1–2

Rodina Izraelců se zabydlela v zemi Gošen u Egypta. Bylo to krásné úrodné údolí a hory. Dařilo se jim dobře. Stáda měla dost ovcí a koz. Měli mléko a sýr, měli maso na jídlo a vlnu na oblečení. Ještě jim zbylo dost, aby mohli prodávat a vydělávat peníze. Byli bohatí.

Dařilo se jim výborně a taky jich přibývalo. Jákob měl dvanáct synů, a ještě nějaké dcery. Kdyby každý z nich měl dvanáct dětí, bylo by jich už 144. Kolik by jich bylo, kdyby každý z nich měl taky dvanáct dětí? (*nechte děti počítat*) 1728! A v další generaci 20 736. A když by vyrostli, mohli mít 248 832 dětí! V Bibli čtete: (*přečtěte z Bible*) **Exodus 1,7**.

Za dvě stě let z nich už nebyla malá rodina, ale obrovský dav. Tehdy začal vládnout Egyptu nový faraó. Asi to byl Ahmos I. Tomu se vůbec nelíbilo mít vedle sebe takovou spoustu cizinců. Říkal si: „Izraelcům se daří lépe než nám. Když bude válka, určitě se přidají k nepřátelům a porazí nás.“

Faraó nařídil, že všichni Izraelci musí pracovat jako otroci. Poslal vojáky a dozorce s bičem. Izraelci museli vyrábět cihly, stavět města a pracovat na poli. Víte, jak se vyrábí cihly? (*Předved'te výrobu cihly podle návodu v příloze.*) To je jenom jedna cihla. Umíte si představit kolik práce dalo vybudovat takhle celé město?

V **Bibli** čtete, že Izraelce zavalili veškerou otročinou, ke které je surově nutili. Faraó se postaral, aby se už neměli dobře. To samé nám dělá Satan (duch, který vymyslel zlo). Nepohání nás bičem, ale zlem. Říká: „rozčiluj se (*práskejte provazem jako bičem*), uraz se, stěžuj si, buď smutný, nespravedlnost, lež, podvod, zrada, nikdo tě nemá rád.“ Nikdo nechce zlo, ale stejně je ho plný svět.

Faraó si myslel, že tvrdou otročinou Izraelce zničí. Ale Bůh jim žehnal a jim se pořád dařilo a bylo jich čím dál více. Faraó proto přitvrdil. Rozkázal zabít všechny kluky hned po narození. Když zjistil, že ho porodní báby neposlouchají, vydal strašný příkaz: (*dejte někomu přečíst*) **Exodus 1,22**. (Nil je velká řeka.)

V Izraeli byla jedna rodina. Měli dceru Miriam a syna Árona. Narodil se jim kluk. Maminka ho chtěla zachránit. Udělala nepromokavý košík jako lodičku a poslala ho po vodě na místo, kde se koupala egyptská princezna. Princezně bylo plačícího chlapečka líto, tak si ho nechala. Dala mu jméno Mojžíš.

Mojžíš vyrostl jako egyptský princ. Měl se dobře, měl bohatství, ale věděl, že jeho máma byla z Izraele. Jednoho dne šel na procházku. Uviděl, jak Egyptan bije izraelského otroka. Takové zlo ho rozčílilo!

„Já jsem přece taky Izraelec,“ říkal si, „toho otroka musím zachránit!“

Vrhnul se na Egyptana a zabil ho. Mrtvolu schoval do písku.

Druhý den viděl, jak se dva Izraelci hádají. Šel za nimi a chtěl je usmířit. Ale jeden z nich mu řekl: „Co se staráš? Chceš mě taky zabít?“

Tak Mojžíš poznal, že je prozrazený. A opravdu. Faraó se to dozvěděl a chtěl ho zabít, i když byl princ.

Zlo zničilo i život Mojžíše. Mojžíš nebyl otrok faraona, ale byl taky otrok zla. I když chtěl pomáhat, zavraždil člověka a musel utíkat. I my všichni jsme otroci zla. Nejdřív se nám zlo stane a potom zlo uděláme. Co myslíš, jsi ty výjimkou? Dokázal bys opravit sám sebe? Odstranit zlo ze svého života?

Povolání Mojžíše, egyptské rány, hod beránka

Exodus 3–12

Zlo zvítězilo! Izraelci jsou otroky a Mojžíš utekl do cizí země jménem Midján. Tam se stal pastýřem ovcí. Už dávno není princem. Je pasákem ovcí, spí v chatrči, má manželku a dva syny. Je starý osmdesát let.

Pak se najednou všechno změnilo: *(dejte někomu přečíst)* Exodus 2,23–25.

Mojžíš pásal ovce na hoře Choréb. Najednou uviděl oheň. To se někdy z horka stává. Ale co to? Keř hoří, hoří, ale neshoří! Mojžíš se na to musí jít podívat.

Sotva Mojžíš odbočil, aby se podíval, zavolal na něj Bůh: „Mojžíši, Mojžíši!“

Na keři nebyl oheň. To Bůh se ukázal Mojžíšovi, aby si ho všiml.

Bůh řekl Mojžíšovi: „Přišel jsem vysvobodit Izrael z otroctví. Dám jim novou zemi, která bude ještě lepší. Tebe pošlu za faraonem, abys vyvedl lidi z Egypta.“

Bůh poslal Mojžíše zachránit Izraelce od faraona. Stejně tak Bůh poslal Ježíše, zachránit nás od Satana. Bůh totiž nechce, aby zlo zvítězilo. Nenechá to tak. Není mu to jedno. Bůh jde a bojuje za nás.

Protože se Mojžíš bál mluvit před lidmi, poslal s ním Bůh jeho bratra Árona. Spolu šli a řekli faraonovi: „Bůh říká: ‚propust' Izraelce.‘“

Farao se naštvál: „Žádného Boha neznám. Izraelce nepropustím. Jste jenom líní a nechcete pracovat!“ Rozkázal strážcům být ještě přísnější. „Nedávejte Izraelcům slámu, která se přidává do cihel. Ať si ji sbírají sami. Ale musí vyrobit pořád stejně cihel.“ Strážci je honili, Izraelci nestíhali a stěžovali si na Mojžíše.

Mojžíš nevěděl, co má dělat, a tak si stěžoval Bohu: *(dejte přečíst)* Exodus 5,23.

Opravdu. Bůh začal pracovat a všechno bylo ještě horší. Možná i ty přemýšlíš, jestli je život s Bohem lepší. Přemýšlej dál. Teď uvidíš, co Bůh udělal.

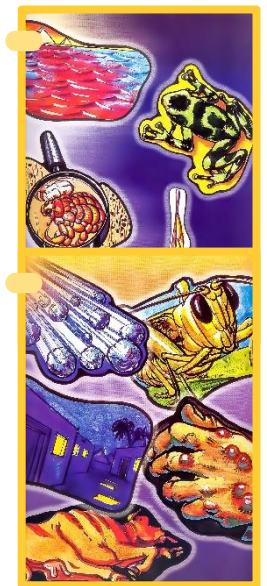
Farao byl mocný. On a jeho předchůdci dokázali udržet Izraelce v otroctví 430 let. Ale proti Bohu nedokáže vyhrát nikdo. Když farao tvrdě prohlásil, že Boha neposlechne, rozhodl se ho Bůh donutit.

Na Boží příkaz Áron natáhl hůl nad řeku Nil a další rybníky a nádrže. Voda se proměnila v krev. Faraonovi kouzelníci to dokázali taky. Potom Bůh poslal žáby, aby skákaly všude na zemi i po lidech. Faraonovi kouzelníci přidali další žáby. Ale už je neuměli nechat zmizet. Farao prosil a sliboval, že Izraelce propustí, jenom ať žáby zmizí. Mojžíš se modlil k Bohu a žáby umřely. Lidé je pak pálili na obrovských hromadách. Ale farao Izraelce nepropustil.

Tak to šlo dál. Hejna komárů, pak mouchy, pak umřel dobytek, lidé doslali svědivé vředy, přišlo krupobití, kobylky sežraly úrodu a tři dny byla tma. Farao pokaždé sliboval, ale když pohroma skončila, zase Izraelce nepropustil.

Nakonec Bůh ohlásil, poslední pohromu. V noci projde zemí anděl a zabije všechny prvorozené. Tele, které se narodilo první, první jehně, ale taky nejstaršího sourozence z každé rodiny. *(Ať se nejstarší přihlásí – ti by byli mrtví.)*

Možná se ti to zdá tvrdé. Jak může Bůh dělat pohromy? Jak může poslat vražedného anděla? Jenže válka tu není kvůli Bohu. Bůh bojoval proti faraonovi. Teď bojuje proti Satanovi. Proto je svět rozbitý. Proto jsou na světě katastrofy, neštěstí a smrt. Protože žijeme ve válce. Ale i tady přijde jednou poslední pohroma a Bůh zvítězí. Otázka je: Na jaké straně bojuješ ty?

Hod beránka je více vysvětlen ve hře.

Kvízové otázky

1. Proč se faraonovi nelíbilo, že u něj žije tolik Izraelců?
Bál se, že jsou silnější a ve válce by Egypt porazili.
2. Faraó přikázal, že Izraelci musí dělat otrockou práci. Jakou práci jim dal za úkol?
Vyráběli cihly, stavěli města a pracovali na poli.
3. Kdo je to Satan?
Zlý duch, který vymyslel zlo. Nepřítel všech lidí.
4. Faraó nutil Izraelce otročit bičem. Čím nás nutí Satan ke zlému?
Zlem. Rozšiřuje zlo a tím nutí lidi dělat další zlo.
5. Faraó rozkázal utopit všechny kluky v Nilu. Jak byl Mojžíš zachráněn?
Máma ho poslala v košíku k egyptské princezně a ta ho přijala za svého.
6. Mojžíš chtěl pomoci izraelským otrokům. Jak to dopadlo?
Zabil strážce, faraó se to dozvěděl a Mojžíš musel utéci.
7. Bůh se rozhodl zavolat Mojžíše, aby vedl Izraelce z Egypta, až je vysvobodí. Jak to udělal?
Ukázal se Mojžíšovi v hořícím keři (který ale neshořel) a mluvil k němu.
8. Mojžíš šel za Faraonem, jak mu Bůh přikázal. Co odpověděl Faraó?
Žádného Boha neznám, Izraelce nepropustím, jste jenom líní.
9. Jak reagoval Bůh, když Faraó prohlásil, že ho neposlechne?
Rozhodl se, že Faraona přinutí poslechnout.
10. Jaké pohromy Bůh seslal na Egypt?
Voda v krev, žáby, komáři, mouchy, dobytčí mor, vředy, krupobití, kobylky, tma, smrt prvorozených.
11. Proč jsou na světě neštěstí a pohromy?
Protože žijeme ve válce. Satan a zlo bojuje proti Bohu a Bůh proti nim.
12. Kdo v této válce vyhraje?
Bůh.

Večerní výzva

Víte, co je to výzva, nebo taky anglicky challenge? (*nechte děti odpovídat*) Znamená to, že někdo druhého vyzve, aby udělal nějakou věc, nebo něco, co by normálně nedělal. Dá mu těžký úkol a zeptá se: „Dokážeš to?“

Každý den tady na táboře je výzva. Hrajeme si na Izrael, kmeny, Mojžíše, pohromy ... Ale ne proto abychom se zabavili. Každý den nás vyzývá abychom něco udělali. Abys i ty něco udělal.

Dnešní výzva říká: žijeme ve válce. Víš to? Věděl jsi to? Válka je přímo ve tvém životě. Jsou tam dobré věci a jsou tam zlé věci. Dobré události a zlé události. Dobré pocity a zlé pocity. Bojují spolu, přímo v tobě a kolem tebe. Zlo zasáhlo každého z nás. Ale Ježíš je vítěz.

Nespasené: Pokud ses ještě nepřidal na stranu Ježíše, pokud jsi mu ještě neřekl: „Ježíši, věřím ti, chci bojovat na tvou straně,“ můžeš to udělat právě teď. Stačí sklonit hlavu a zašeptat to. Ježíš všechno slyší. Řekni tři věci: „Ježíši, věřím ti. Ježíši, lituji zla, které jsem dělal. Ježíši, chci bojovat na tvou straně.“

Spasené: Prozradím vám, ale něco dopředu. Izraelci se dostali z otroctví. Dostali svobodu. A pak při každém problému na cestě nadávali a chtěli se vracet zpátky. Stalo se ti něco podobného? Uvěřil jsi, ale pak ses zase vrátil zpátky ke zlu? Připomeň si teď, co jsi Bohu slíbil. Pokud se dostalo do tvého života zlo, pros o odpuštění. Vrať se do boje na straně Ježíše. To je dnešní výzva pro tebe. Přijímáš výzvu?

(Dát se k dispozici.)

